

CAPITA

Cognitief assessment door de huisarts Kloktest en geheugentest

Eerst worden 3 woorden ingeprent, de kloktest uitgevoerd, daarna de drie woorden opnieuw opgevraagd.

INPRENTING VAN WOORDEN

- Noem de volgende woorden en vraag de patiënt deze te herhalen en te onthouden. Hij mag ze maximaal driemaal herhalen.
- Vergewis u ervan dat de patiënt u goed kan horen en u ook goed verstaan heeft.
- Ga recht tegenover de patiënt zitten, en maak dat de patiënt u lipbewegingen kan zien. Spreek traag en duidelijk.
- Er zijn drie mogelijke reeksen, KIES een reeks.
 1. Zetel, Tulp, Eend
 2. Boek, Molen, Plant
 3. Appel, Tafel, Frank

CLOCK DRAWING TEST

Doel

Testen van visuo-constructieve vaardigheden. Vermogen om complexe activiteiten te plannen.

Reden

Deze vaardigheden zijn het eerst aangetast bij dementie van het type Alzheimer. (=SDAT), naast de geheugenstoornissen. Deze vaardigheden verdwijnen niet met de leeftijd. Zij zijn ook onafhankelijk van intelligentie en onderwijs: iedereen kan de klok lezen, ook analfabeten.

Manier

U vraagt aan de patiënt naar het uur op een klok. Hiermee test u al de visus van de patiënt. Indien afwijkend, gelieve dit op het formulier te vermelden en dit in rekening te brengen bij interpretatie van de test.

Daarna neemt u het blad van de kloktest en vraagt u:

***“Tekenen een klok en plaats alle cijfers van het uurwerk op de juiste plaats.
Zet de wijzers op kwart voor acht”.***

Dit mag u herhalen, doch u mag geen andere hints geven.

Omstandigheden van afname van de test: privacy, rustige omgeving, geen vermoeide patiënt.

Score

Verschillende mogelijke scoresystemen bestaan er.

In kader van de Capita studie wordt een punt gescoord indien volgende items te onderscheiden zijn:

- Is er een cirkel te onderscheiden ? Zo ja, score een punt.
- Zijn de cijfers juist geplaatst volgens de kwadranten van de klok ? Zo ja, score een punt
- Zijn de wijzers juist geplaatst (kwart voor acht) ? Zo ja, score nog een punt.

Soms wordt er gebruik gemaakt van een vijfdelige score, die geeft nog meer aan waar er problemen zijn.

- Indien de cijfers juist geplaatst staan en ook de wijzers, dan is de score 1/5.
- Indien de cijfers juist geplaatst staan, doch niet de wijzers, dan is de score 2/5. Vaak zien we dat mensen met frontale dementie hier in de problemen komen, omdat ze vrij impulsief en chaotisch te werk gaan.
- Indien de cijfers juist zijn, doch in de verkeerde kwadranten terecht komen dan is de score 3/5. Dit wijst mogelijks in de richting van SDAT.
- Indien er fouten zitten in het aantal cijfers of sommige cijfers worden herhaald, dan is de score 4/5 en dan is het tijdsconcept verloren gegaan.
- Indien er tekens worden genoteerd die totaal niets met een uurwerk te maken hebben, dan is de score 5/5.

Interpretatie

De test is gestoord bij patiënten met visuo-constructieve apraxie en ook wanneer er fouten bestaan in het concept tijd. Het vereist het goed functioneren van frontale en temporo-pariëtale functies.

De kloktest kan ook op andere manieren afwijkend zijn en wijzen op een bepaald ziektebeeld:

- één helft van de cirkel wordt gebruikt bij hemianopsie, neglect
- de cijfers verkleinen telkens meer en meer (micrografisme) wordt gezien bij ziekte van Parkinson
- etc..

3. Herinneren van drie woorden

/3

Vraag de patiënt de woorden op te noemen die u voor het tekenen van de klok heeft opgesomd.

Noteer de score.

Voor elk goed woord krijgt hij één punt.

Bron: Vanhalewyn M, De Lepeleire J, Ventura M, Vandewoude M, Lemaire P, Lambert M, Wagemans D (2006). Experiences of general practitioners with a simple case finding tool for cognitive impairment in elderly patients: the Capita project. Acta Neurol Belg 106, suppl 59-60, 2006. De Lepeleire J, Vanhalewyn M, Salmon E, Triaux E, Roelandts F, and Vandenberghe H (2006). Diagnostic properties of a simple case finding tool for cognitive impairment in elderly patients: the Capita project. Acta Neurol Belg 106, suppl 60, 2006.